

Rödskägg I

Inledning

Rödskägg är ett sticktagningsspel med budgivning för två eller flera personer. Spelet är också känt under namnet *fem opp*. Här beskrivs en variant från Skåne.

Kortlek

Man spelar med en vanlig kortlek om 52 kort utan jokrar. Kortens rangordning är den vanliga med ess högst och tvåa lägst.

Protokollet

Alla spelarna startar på 12 poäng i protokollet, och det gäller att först komma ner till exakt 0 poäng.

Giv

Given går liksom spelet i övrigt medsols. Givaren delar ut sex kort var med början hos spelaren till vänster. Kortet delas ut tre och tre. Övriga kort läggs åt sidan och används inte mer i given.

Budgivningen

De kontrakt som kan bjudas är i ordning från lägst till högst: ett, två, tre, fyra, fem, sex och rödskägg. Förhand börjar tala i budgivningen och måste minst bjuda ett. Turen att tala går vidare medsols. Övriga spelare som talar måste ge ett högre bud än närmast föregående eller säga pass. Varje spelare får bara tala en gång. Om någon bjuder rödskägg, avslutas budgivningen omedelbart.

Den spelare som ger det högsta budet blir spelförare. Om spelföraren bjöd något av kontraktet från ett till sex, skall hen minst ta det angivna antalet stick. Kontraktet rödskägg innebär precis som kontraktet sex att spelföraren skall ta alla sex sticken, men såväl belöningen vid vinst som straffet vid förlust är högre för rödskägg.

Spelet av korten

Spelföraren spelar ut till varje stick. Övriga spelare i riktning medsols spelar varsitt kort till sticket. Spelarna måste om möjligt följa färg, men får annars spela valfritt kort. Ett stick vinnas av det högsta kortet i den färg som spelföraren spelar ut.

Om något av nummerkontrakten från ett till sex spelas, skall spelföraren efter det fjärde sticket fråga övriga spelare om de går med. Spelarna svarar i tur och ordning med början hos spelaren till vänster om spelföraren. Den som går med utfäster sig att ta minst ett stick. Spelare som redan har tagit stick i den aktuella given har uppfyllt kravet och är

automatiskt med. Spelare som står på 1 eller 2 poäng i protokollet måste också gå med. Spelare som ännu inte har tagit något stick och inte står på 1 eller 2 poäng kan kasta in korten och avstå från att spela de sista två sticken. Om kontraktet rödskägg spelas, ställs ingen fråga efter det fjärde sticket och det finns inget krav på övriga spelare att ta minst ett stick.

Poängen

Spelarna får dra av 1 poäng för varje stick de tar. Om ett nummerkontrakt spelas och spelföraren inte tar minst det utlovade antalet stick, åker hen upp 5 poäng. Om kontraktet rödskägg spelas och spelföraren tar alla sex sticken, vinner hen omedelbart partiet. Om spelföraren misslyckas i rödskägg, åker hen upp 12 poäng. Notera att spelföraren får dra av 1 poäng per stick, även om hen misslyckas med kontraktet och samtidigt åker upp 5 eller 12 poäng.

Spelare andra än spelföraren som går med efter det fjärde sticket i ett nummerkontrakt och som inte tar något enda stick åker upp 5 poäng, oavsett om de går med av tvång eller frivilligt. Om spelföraren glömmer att fråga vilka som går med, uteblir dock straffpoängen och ingen av de andra spelarna åker upp.

Partiet

En påbörjad giv spelas alltid färdigt. Den spelare som först når 0 poäng efter en avslutad giv vinner. Notera att spelare som tar fler stick än de har poäng i protokollet hamnar på minuspoäng. Detta kallas för att *bli tjock*. Spelaren måste då åka upp 5 eller 12 poäng för att åter ha chansen att nå nollan.

Det finns ingen särskild procedur för att hantera en situation där två eller fler spelare når 0 poäng efter en giv, utan segern delas då mellan dessa spelare.

Källor

1. Konversation via epost den 28–31 mars och den 11 juni 2022 med Anders Berkmo, Beddingstrand.

